

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології

Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВИВЧЕННЯ ТВОРЧОСТІ

ПИСЬМЕННИКІВ-ШІСТЕСЯТНИКІВ У

ШКОЛІ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література)»

Спеціальність А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Предметна спеціальність А4.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
української літератури
протокол №1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Вивчення творчості письменників-шістдесятників у школі
Викладач (і)	Залевська Оксана Михайлівна
Контактний телефон	(0342)59-60-74
Е-mail викладача	oksana.zalevska@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі та з розрахунком відповідного часу.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Вивчення творчості письменників – шістдесятників у школі» розроблено для студентів четвертого курсу навчання у другому семестрі і має на меті вивчення художньо-естетичних підвалин українського письменства 60-х років ХХ століття крізь призму індивідуальних характеристик творчості письменників означеного періоду, зокрема світоглядно-естетичних та філософських пошуків прозаїків, поетів, поезики їх творів, місця й значення в літературному процесі окресленої доби.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, практичні та ігрові методи, інтерактивні комп'ютерні технології, самостійна робота.

Методи контролю: фронтальне опитування, індивідуальне опитування.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни є простежити особливості розвитку поезії і прози письменників-шістдесятників, сформувати у студентів уявлення про роль та місце покоління шістдесятників як світоглядного, творчого явища в історії української літератури і культури, розглянути особливості поезики літературних творів. Цілі вивчення дисципліни – сформувати розуміння світоглядних засад шістдесятництва, філософсько-естетичну специфіку творчості українських письменників-шістдесятників та їхнє значення для розвитку літературного процесу.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Під час вивчення ОК «Вивчення творчості письменників-шістдесятників у школі» студенти набувають таких загальних і фахових компетентностей, зазначених в ОП «Середня освіта (українська мова і література):

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії й реалізації її у професійній діяльності.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області й професійної діяльності вчителя.

ЗК 4. Здатність бути креативним, застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність навчатися й оволодівати новими знаннями.

ЗК 14. Здатність використовувати мовно-літературні знання в освітній діяльності.

Фахові компетентності:

ФК 2. Здатність формувати в учнів предметні компетентності.

ФК 8. Здатність до володіння основними мовознавчими і літературознавчими поняттями, здатність застосовувати їх у процесі аналізу та інтерпретації текстів різних стилів.

ФК 9. Здатність розглядати літературні тексти, явища і факти в контексті української та світової культури, виявляти специфіку літературних напрямів, течій шкіл; уміти аналізувати індивідуально авторський стиль окремих письменників.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Використовувати гуманістичний потенціал рідної й світової літератур для формування духовного світу молодшого покоління громадян України.

ПРН 5. Володіти навичками розрізняти літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

ПРН 9. Володіти різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 12. Володіти методами літературознавчих та мовознавчих досліджень, компаративного аналізу, інтерпретації художнього тексту.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		12	
семінарські заняття/практичні/лабораторні		18	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
8	А4.01 Середня освіта (Українська мова і література)	4	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	Практ. заняття	сам. роб.
Тема 1. Українське шістдесятництво Політичні витоки радянського «шістдесятництва», його зв'язок із лібералізацією режиму. Відродження живого громадянського життя у творчості «шістдесятників». Естетичні засади. Багатство тем, поглиблення проблематики та мистецького пошуку в поезії.	2		6
Тема 2. Василь Симоненко: Риси поетичного стилю. Мотиви, образи збірки «Тиша і грім». Утвердження неповторності кожної особистості (зб. «Земне тяжіння»). Сатиричні твори. Збірка новел «Вино з троянд»: ідейно художні орієнтири, оригінальність стилю. Щоденник «Окрайці думок».	2	2	6
Тема 3. Ліна Костенко: Мотиви, образ ліричної героїні. Естетична повноцінність слова. Історична драма «Маруся Чурай». Драматичні поеми «Сніг у Флоренції», «Дума про братів неазовських» Поема-балада «Скіфська Одиссея» — ілюзія втечі в минуле (роздуми про руйнівну силу часу, про втрати людства на шляхах історії тощо.).	2	2	6
Тема 4. Іван Драч: Мотиви і образи зб. «Соняшник», «Протуберанці серця», «До джерел», «Вогонь з попелу», «Сізіфів меч». Риси поетичного стилю. Драматичні поеми. Проблематика. Образи. Поетика.	2	2	6
Тема 5. Дмитро Павличко: Риси поетичного стилю. Сонет у творчості Д.Павличка. Інтимна лірика.		2	6

Тема 6 . Микола Вінграновський: Життєва і творча доля митця. Лірика митця. Особливості творчого почерку.		2	6
Тема 7. Посилення ідеологічного тиску. Творчість поетів — в'язнів совісті (Ігор Калинець, Іван Світличний, Тарас Мельничук).		2	6
Тема 8. Василь Стус: Хресна дорога поета. Неоднозначний образ України — вісь поезії Василя Стуса. Тема митця і мистецтва у творчості поета (Стус і Шевченко). Екзистенційне прочитання поезії. В.Стус — літературний критик.	2	2	6
Тема 9. Григор Тютюнник: Життєва позиція письменника. Гуманізм як основа світобачення митця. Неореалізм як стильова домінанта малої епічної прози Григора Тютюнника. Жанрово-тематичне коло творів Григора Тютюнника.	2	2	6
Тема 10. Різноманітність прози 60-80-х років, динамічний розвиток усіх прозових жанрів, взаємодія їх і утворення цікавих гібридних форм (умовно-алегорична проза Є.Гуцала, В.Дрозда, В.Земляка, В.Шевчука.		2	6
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання успішності студентів здійснюється за		
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
	90 – 100	A	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики
	80 – 89	B	відмінно
	70 – 79	C	добре
	60 – 69	D	задовільно
	50 – 59	E	
	26 – 49	EX	незадовільно з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
			для заліку
			зараховано
			не зараховано з можливістю повторного складання
			не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
	<p>Максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, з яких: практичні заняття – 50 балів (розраховується як середнє арифметичне усіх отриманих на практичних заняттях оцінок), підсумкова контрольна робота – 20 балів, самостійна робота – 10 балів, презентація проєктів або написання рефератів – 20 балів.</p> <p>Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню.</p> <p>Мінімальна кількість балів для зарахування курсу – 50.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, має право скласти залік за відомістю № 2, №3.</p>		
Вимоги до письмових робіт	Підсумкова контрольна робота є складовою частиною семестрового рейтингу і має концептуально обґрунтовано висвітлити 50+1% обсягу матеріалу.		
Практичні заняття	<p>Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті та включає перевірку навичок ідейно-естетичного аналізу художніх текстів та інтерпретації різножанрових творів (усно з використанням навчальної форми презентацій, міні проєктів, рефератів).</p> <p>Поточне оцінювання усіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в 5-бальній шкалі відповідно до загально-університетської системи оцінювання.</p> <p>Максимальна кількість балів за практичні заняття становить 50 балів.</p>		
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Виконання усіх запланованих завдань і форм роботи, отримання з кожного позитивної оцінки.</p> <p>Враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні індивідуальних усних і письмових завдань, а також бали за підсумкову контрольну роботу.</p>		

Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, користується правом перескладання залік за відомістю №2. Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.
----------------------	--

7. Політика навчальної дисципліни

<p><u>Письмові роботи.</u> Виконання письмових робіт у процесі вивчення навчальної дисципліни є обов'язковим для всіх здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Інформація щодо результатів тестування, контрольної роботи, виконання індивідуальних робіт, усних відповідей, оцінки в цілому надається кожному здобувачеві вищої освіти індивідуально, що відображено в електронному журналі. Неприпустимими є плагіат та списування. Виконання індивідуального завдання має бути виконане до останнього практичного заняття, згідно з розкладом практичних занять.</p> <p><u>Академічна доброчесність.</u> Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на основі положень нормативно-правових документів та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (http://surl.li/vystzz), Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (http://surl.li/fhjkjz), Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (http://surl.li/qwibaw), Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (http://surl.li/lympni).</p> <p><u>Відвідування занять.</u> Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (http://surl.li/rokxqk). Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (http://surl.li/sveiyt).</p> <p><u>Неформальна освіта.</u> Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (http://surl.li/vvwxlh).</p>
--

8. Рекомендована література

Література

1. Історія української літератури ХХ століття: У 2 кн.: підруч. для студ. гуманіт. спец. вищ. закл. освіти. Кн. 2 Друга половина ХХ століття / В.П. Агеєва, С.М. Андрусів, С.Л. Бойко; ред. В.Г. Дончик. К.: Либідь, 1998.
2. Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ століття : в 4-х кн. К. : Аконіт, 2001.
3. Бернадська Н. Українська література ХХ століття: навч. посіб. для старшокл. та вступників до вищих навч. Закладів/ Вид. 4-те, виправлене. К.: Знання-Прес, 2008.
4. Павличко С.Д. Дискурс модернізму в українській літературі : монографія. / 2-е вид., перероб. і доп. К. : Либідь, 1999. 447 с
5. Тарнашинська Л. Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління. (Історико-літературний та поетикальний аспекти): монографія / Людмила Тарнашинська ; Ін-т л-риім. Т.Г. Шевченка НАН України. К. : Смолоскип, 2010. 627с.
6. Хороб М. Грані художнього буття: нариси з країнської літератури ХХ століття: (дослідження, статті, критичні етюди). Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013.- 428 с.
7. Саєнко В. Поезія Ліни Костенко: традиція, контекст, художня своєрідність. Монографія. Київ: Смолоскип, 2020, 640 с.
8. Витрикуш Г. Історичне минуле України у творчості Л. Костенко та В. Симоненка. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2009. № 12. С. 29-34.
9. Дзюба І. З криниці літ : у 3-х т. К. :Києво-Могилянська Академія, 2006-2007. Т.3. 896с.
10. Витрикуш, Г. Образ Кассандри в поезії шістдесятників. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2009. № 11. С. 31-32.
11. Пахаренко В. Як вінішов: (Духовний профіль Василя Симоненка на тлі його доби : літературознавчий есей. Черкаси : Брама . Україна, 2004. 52 с.
12. Романенко Ю. «Витязь молоді української поезії» :Життєтворчість Василя Симоненка *Дивослово*. Українська мова й література в навчальних закладах. 2010. № 1. С. 11-17.
13. Романова Н. Альтернативна модель суспільства в сатиричній творчості Василя Симоненка. *Слово і час*. 2010. № 1. С. 52-56.
14. Соєв Б. Вивчення творчості Василя Симоненка в школі : посібник для вчителя. Тернопіль: Підручники і посібники, 2003. 64 с.
15. Мелешко В. Жанри, поетика ліричної композиції віршів Василя Симоненка // Наукові записки. Серія: Філологічні науки. Том 2 № 214. 2025. С.76-82.
16. Барабаш С. Г. Душа прозріє всевіттом очей...: поетичний світ Л. Костенко. Кіровоград: Поліграф-Терція, 2003, 271 с.
17. Брюховецький В. Ліна Костенко: Нарис творчості. К. Дніпро, 1990. 204с.
18. Витрикуш Г. Історичн еминуле України в творчості Л. Костенко *Українська*

література в загальноосвітній школі. 2009. № 12. С. 29-34.

19. Дзюба І. Є поети для епох. К.: Либідь, 2011. 208с.
20. Дроздовський Д. «Поезія Ліни Костенко в часах перехідних і вічних», або післямова до круглого столу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.dt.ua/3000/3680/50636/>
21. Жуковська Г. «Усе іде, але не все минає». Пам'ять і час у творчості Ліни Костенко :Монографія. К. : Книга, 2010. 188с.
22. Жадан Ліна Костенко. Незнаний кадр незіграної ролі. Текст та його інтерпретації. *Українська мова й література в школах України*. 2018. № 10. С. 24 - 25.
23. Поезія Ліни Костенко в часах перехідних і вічних :матеріали круглого столу. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2005. 105с.
24. Бутенко М. Чорнобиль кличе на сполох. І.Драч «Чорнобильська Мадонна» : урок пам'яті в 11 кл. Вивчаємо українську мову та літературу. 2008. № 12. С. 17-20.
25. Витрикуш Г. Образи видатних людей минулого в поезії Івана Драча. *Укр. л-ра в загальноосв. шк.* 2010. № 3. С. 40-41.
26. Дзюба І. „Народжуйте себе, допоки світу...“ (Іван Драч). З криниці літ. У 3т. Т.3. Літературні портрети. К. 2007. С. 584-602.
27. Кордон А. Протуберанці душі поета. *Дивослово*. 2010. № 8 С. 21-22.
28. Скуратко Т. Методика шкільного вивчення поезії Івана Драча. Наукові записки Тернопільського нац.педагогічного університету [Текст] / за ред. М.П.Ткачука. – Тернопіль, 2014. С. 130 - 139. (Сер. Літературознавство ; № 41)
29. Салига Т. І калина з Теліжинець, і полин з Чорнобиля (Іван Драч)/ *Воздвиження храму/ Л.*, 2008. С.317-323.
30. Маршал Вінграновський. Книга про поета (спогади, есеї, листи, інтерв'ю) / передм., упорядкув. П. Вольвача. К. :Ярославів Вал, 2011. 480с.
31. Бондаренко А. Час вибору: Вивчення творчості Василя Стуса в школі : посібник. К. :Академія, 2003. 232 с.
32. Коцюбинська М. Василь Стус у контексті сьогоденної культурної ситуації. *Слово і час*. 1998. № 6. С. 17-28.
33. Дзюрак, О. Роздуми про сенс людського життя у світлі творчості Василя Стуса : Конспект уроку, 11 клас. *Дивослово*. 2018. № 6. С. 16 - 19.
34. Нецензурний Стус. Книга у 2-х частинах (Упорядк. Б.Підгірного). Тернопіль, 2003.
35. Дончик В. Г. З потоку літ і літ потоку: [Згадка про життя і творчість Григора Тютюнника]. К.: ВД «Стилос», 2003. 556 с.
36. Іванченко Н. Оповідання Григора Тютюнника «Зав'язь». *Дивослово*. 2006. № 9. С. 15-16.
37. Караблєва О., Клименко З. Дитячий світ у прозі ГригораТютюнника. Актуальні проблеми слов'янської філології. Серія: Лінгвістика і літературознавство: Міжвуз. зб. наук. ст. 2009. Вип. XXI. С. 381-389.
38. Горнятко-Шумилович А. Твори Валерія Шевчука як різновид «химерної» прози. Львів: Каменяр, 1999. 35с.
39. Мовчан Р. Валерій Шевчук. Українська проза ХХ століття в іменах: посіб. для

- старшокласників, студентів, учителів. К., 1997. Вип. 1. С. 200-216.
40. Хороб М. Художній світ Валерія Шевчука: мистецтво творення оповідання. Волинь-Житомирщина. Історико-філологічний збірник з регіональних проблем. 2010. № 20.
41. Гаєвська, С. А. Проблема людини в суспільстві (за твором В. Дрозда «Білий кінь Шептало»).... Вивчаємо українську мову та літературу. 2014. № 27. С. 26 – 29.
42. Міськевич, Л. Євген Гуцало «Сім'я дикої качки». Твір про людину й світкрізь призму морально-етичних проблем. *Українська мова та література*. 2018. № 7-8. С. 77 - 80.

Інформаційні ресурси

URL: <http://www.franko.lviv.ua/ifranko/franko.html>

URL: <http://www.shevchcycl.kiev.ua/>

URL: <http://www.slovnyk.org/txt>

URL: <http://nspu.org.ua>

URL: <http://www.pysar.net/>

URL: <http://www.ji.lviv.ua/ji-library/lib-index.htm>

URL: <http://ukrlife.org/main/library.html>

Викладач _____ доцент Залевська О.М.